

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Ungdomars riskbeteenden

vad gäller alkohol, droger och kriminalitet

Var finns risken?

Russell Turner
Department of Social Work
University of Gothenburg

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Konceptualiseringar av "risk" är centrala för hur det förebyggande arbetet utformas vad gäller mål och metoder

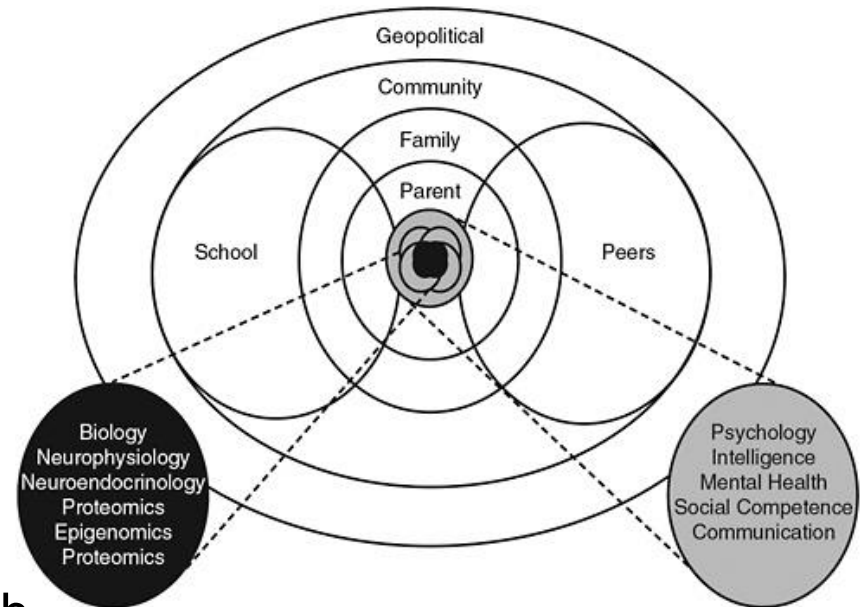

LoRDIA

Longitudinal Research on Development in Adolescence

Studierna i korthet

- LoRDIA data (n = 1409 baslinje):
åk 7,8, & 9 (åldershomogena kohorter); generell population
- Frekvens mätning:
berusningsdrickande, drogbruk,
och kriminella beteenden
- Mätning av socio-ekologiska faktorer
- Random-intercept cross-lagged panel model (Hamaker et al., 2015) och Latent Transition Analysis

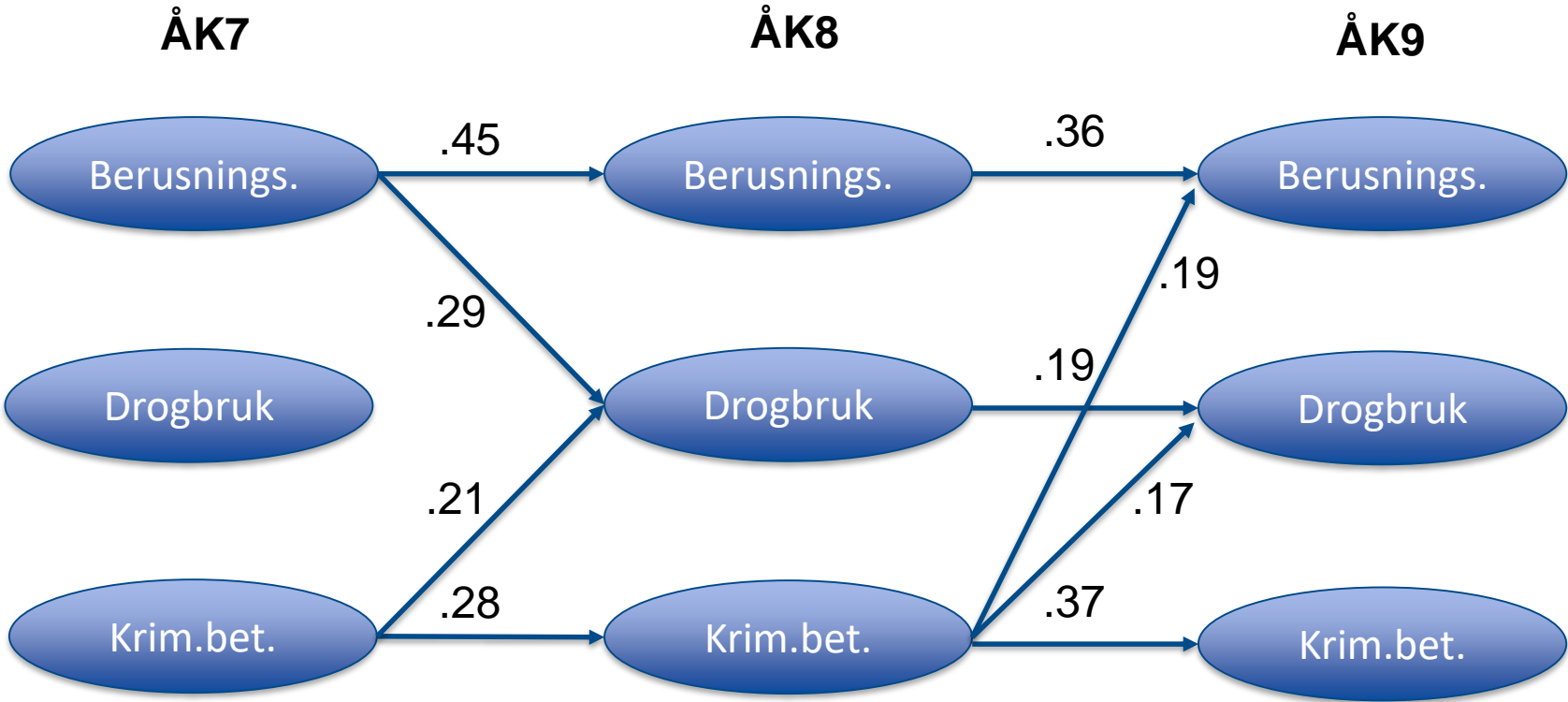

Risk som enhetligt begrepp, Risk som dominoeffekt

- General deviance (Jessor, 1991) och Social Development Model (SDM) (Catalano & Hawkins, 1996)
- En mängd olika beteenden klassificeras som "risk" eller "antisocial"
- "Risk som dåligt/moraliskt oönskat"
- Risk för eskalation som en dominoeffekt

Studie 1 – Reciprok risk (Turner et al., 2018)

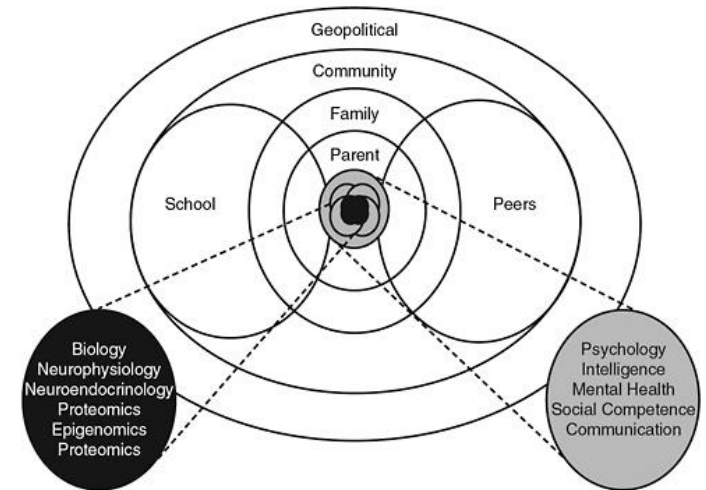
Teoretisk tolkning

- Berusningsdrickande och kriminellt beteenden *kan* utvecklas till ett mönster, men bara för en mindre grupp – *för vilka?*
- Dessa beteenden kan ‘cascade’ men endast från kriminellt beteende eller tidigt berusningsdrickande, och endast för ett fåtal – *vem?*
- För många tonåringar avklingar dessa beteenden över – *varför?*
- ‘Risken’ finns kanske inte i själva beteendet, utan har andra bakomliggande faktorer som grund ...

Studie 2 – Olika riskgrupper, olika förklaringar (Turner et al., 2019)

- Fyra undergrupper identifierades:
 - "Abstainers" ca 80 %
 - "Occasional Law-Breakers" ca 9 %
 - "Dabblers" ca 9 %
 - "Regular-All" ca 2%
- Grupperna var stabila under åk 7-9
- OLB-gruppen: fler pojkar, mindre familjesammanhållning, och fler vänner med kriminellt beteende
- Dabblers: fler vänner som brukar droger, familjesammanhållning bra, nyfikenhet högre
- Regular-All: pojkar, mycket låg familjesammanhållning, relativ fattigdom, och fler vänner med kriminellt beteende.

Ungdomars riskbeteenden – var finns risken?

- Olika beteenden, olika utveckling, olika förklaringar
- Tidig kriminalitet som markör för andra problem
- Bra familjesammanhållning, inga kriminella vänner – ”riskbeteenden” som inte eskalerar/fortsätter
- Negativ familjesammanhållning, kriminella vänner, fattigdom – en liten, men högrisk grupp som fortsätter
- ”Risk” ligger kanske i system i en ungdomsliv, tex familjen, vänner ...
 - ... och allvarliga brister i dessa system verkar börja tidigt!

Frågor och kommentarer

Cited studies

- Turner, R., Daneback, K. & Skårner, A. (2018). Assessing reciprocal association between drunkenness, drug use, and delinquency during adolescence: Separating within- and between-person effects. *Drug and Alcohol Dependence*, 191(1), 286-293.
- Turner, R., Daneback, K., & Skårner, A. (2019). Explaining trajectories of adolescent drunkenness, drug use, and criminality: a latent transition analysis with socio-ecological covariates. *Addictive Behaviors*, forthcoming.